

VINERI • 12 Iunie 2015 • ANUL LXV NR. 24

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Un cadou de Ziua Copilului: teatru interactiv și atelier pentru mici actori
„Icoana din casă este o mărturisire a credinței în Dumnezeu”
Festivalul „Perinița”, cu multe surprize plăcute

CALENDAR ORTODOX

15 iunie, luni, Sf. Prooroc Amos; Sf. Mc. Isihie; Fer. Ieronim și Augustin
16 iunie, marți, Sf. Tihon, Ep. Amatundei; Sf. Sfințit Mc. Marcu
17 iunie, miercuri, Sf. Mc. Manuil, Savel și Ismail
18 iunie, joi, Sf. Mc. Leontie, Ipatie și Teodul; Cuv. Erasm
19 iunie, vineri, Sf. Ap. Iuda, ruda Domnului; Cuv. Paisie cel Mare
20 iunie, sâmbătă, Sf. Mc. Metodie, Ep. Patarelor; Sf. Calist, Patr. Constantinopolului
21 iunie, duminică, Sf. Mc. Iulian din Tars și Afrodiseie.
Duminica a III-a după Rusalii (Despre grijile vieții)

Curiozități românești

Cel mai vechi teatru din România

O parte dintre turiștii străini care poposesc în Oravița caută cel mai vechi teatru din România, dintr-un motiv însemnat: să vadă sala interioară decorată în stil rococo, o copie fidelă a sălii primului Teatru Național (Burgtheater) din Viena – sediul inițial al acestuia a fost abandonat în 1890. Clădirea din Oravița a fost construită în 1817, fiind întâiul teatru din Europa iluminat cu lămpi de acetilenă. Mai presus de eleganța sălii ori de valoarea sa istorică stă încărcătura ei romantică și nostalgică: în 1868, din locașul special al scenei, sufleurul Mihai Eminescu participa la reprezentațiile trupei de teatru Pascaly.

Teatrul a fost construit pe terenul unei foste exploatare miniere. Culmea, mina s-a numit Thalia, după numele zeiței artei dramatice. Unii poate s-ar întreba azi de ce tocmai la Oravița s-a făcut cel dintâi teatru din spațiul românesc. Localitatea a fost un fel de capitală neoficială a Banatului Montan, în vremea stăpânirii austriece. O zonă bogată în minereuri – cupru, fier, zinc, wolfram. Avântul economic atrage ca un magnet diverse nații spre partea montană a Banatului, în căutarea unui loc de muncă. Oravița a devenit astfel un oraș multicultural, cu aproape 8.000 de locuitori, între care cehi, polonezi, germani, evrei, sârbi, români. Își fac apariția asociațiile culturale, în cadrul fiecărui grup etnic în parte, de lectură sau de teatru. A venit un moment în care nu s-a mai ținut cont de etnie. Asta se întâmpla în 1790. Atunci e înființată Uniunea Diletanților din Oravița, reprezentându-i pe toți pasionații artei dramatice. Se organizau spectacole de teatru, poezie, muzică, în care cei mai iscusiți dintre localnici își etalau vocația, la nivelul unor amatori, desigur. Singura problemă era că aceste reprezentații se dădeau în spații improvizate, de pildă clădirea Tribunalului sau cea a Primăriei. Toată urbea a susținut la unison, din 1802, că e nevoie de un teatru. Din acel moment orașul a intrat în fierbere. S-a declanșat un extraordinar fenomen de solidaritate. Începe strângerea de fonduri pentru acest proiect. Toate etniile din oraș pun, mână de la mână, bani în aceeași „căciulă”, astfel că până în 1816 se adună o sumă importantă pentru acea epocă – 30.000 de florini de aur. Se apropia centenarul eliberării Banatului de sub stăpânirea turcească. Otomanii au fost alungați de austrieci în 1718. Viena dorea, după 100 de ani de la acel moment, să se facă ceva deosebit în Banat, poate o statuie, poate altceva. Și atunci locuitorii din Oravița au spus așa – vrem teatru!

Budapesta

150 de ani de la fondarea revistei „Familia”

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria și Autogovernarea Românească din sectorul VII organizează un cenaclu literar-cultural

intitulat „Aniversarea a 150 de ani de la fondarea revistei Familia din Pesta”. Cenaclul va fi organizat vineri, 19 iunie, de la ora 16.30, la Capela Ortodoxă Română din Budapesta (1072 Bu-

dapesta, Str. Holló nr. 8). Programul este organizat cu sprijinul Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria și al Autogovernării Românești din Sectorul VII, Budapesta.

Aniversare cu evocări și muzică

Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, Centrul Cultural, Pastoral-Misionar „Sfântul Vasile cel Mare”, în parteneriat cu Direcția Județeană pentru Cultură Bihor și cu sprijinul Autogovernării Românești din Sectorul XI, Budapesta, organizează un program cultural românesc cu prilejul aniversării a 150 de ani de la înființarea

revistei „Familia” (Pesta, 17 iunie 1865). În cadrul programului, dl Lucian Silaghi, directorul Direcției Județene pentru Cultură Bihor va prezenta un scurt istoric al revistei fondate de Iosif Vulcan. Invitatul special al evenimentului va fi Oana Lianu, maestră a naiului, care va prezenta un recital ce va cuprinde melodii de muzică tradiți-

onală românească, precum și fragmente muzicale din repertoriul clasic.

Programul se organizează sâmbătă, 20 iunie, de la ora 14, în aer liber, în curtea imobilului în care funcționează Capela Ortodoxă Română și Așezământul Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul” (Budapesta, strada Holló nr. 8).

A.B.

Ziua Pedagogului, sărbătorită la Julia

Primăria orașului Julia a organizat luni, 8 iunie, la Sala „Vigadó”, Ziua Pedagogilor. La sărbătoarea organizată în special pentru profesori și pedagogi au fost înmânate distincții pentru mai mulți profesori ai școlilor din circumscripția julană. Din rândul comunității românești din

Ungaria au primit Premiul primarului orașului Julia: Tünde Ruja Nyári, educatoare la Grădinița din Orașul Mare Românesc din Julia, Andreea Cefan Szántó, directoarea adjunctă a Liceului „N. Bălcescu” din Julia, Ana Radici Repisky, directoarea adjunctă a școlii generale românești din

Julia, iar Veronica Garami, profesoară la Școala generală „Implom József” din Julia a fost distinsă din partea circumscripției școlare julane. Distincțiile au fost înmânate de primarul dr. Görgényi Ernő, care a felicitat profesorii cu această zi importantă.

A.C.

Poza săptămânii

Cu așa ochi privim noi teatrul...

Parerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Spectacol de teatru interactiv pentru școlarii din Bățania**
(foto: Anca Butar)

Un cadou de Ziua Copilului: teatru interactiv și atelier pentru mici actori

Săptămâna trecută, pe 2 iunie, în Ungaria și Serbia au avut loc reprezentații de teatru și ateliere de improvizație și interpretare destinate copiilor din comunitățile românești cu ocazia Zilei Copilului. Proiectul a fost organizat de Institutul Cultural Român, prin Direcția Români din Afara Granițelor, în parteneriat cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și Comunitatea Românilor din Serbia. Programul a cuprins câte un spectacol cu piesa „Ursul păcălit de vulpe”, adaptare după povestea lui Ion Creangă, interpretat de actorii Teatrului Dubee Doo de la București, și workshop-uri interactive de improvizație și interpretare pentru copii sub genericul „Atelierul micului actor”, proiect inițiat și susținut de actori profesioniști ai Teatrului Clasic „Ioan Slavici” din Arad.

Copiii au fost foarte receptivi în ambele școli din Ungaria, Bătănia și Micherechi, unde au avut loc spectacolele. Ei au dat dovadă de foarte mult interes și mai ales de faptul că înțeleg bine limba română. Scopul acestei acțiuni a fost ca, prin teatru, copiii să reacționeze cu zâmbete, ropote de aplauze și răspunsuri hazlii la replicile actorilor din poveste. Copiii au cunoscut povestea, au înțeles limbajul personajelor, la un moment dat au încercat chiar să dirijeze ei cursul întâmplărilor.

Teatrul înlocuiește multe ore de română

Primul spectacol din marția trecută a avut loc la Școala românească „Lucian Magdu” din Bătănia, unde atât spectacolul cât și atelierul de actorie au avut foarte mare succes. În după amiaza aceleiași zile, caravana de teatru a poposit printre copiii din Micherechi, unde în casa de cultură o sută de copii de la grădiniță și școala generală au așteptat nerăbdători să înceapă povestea. În ambele locații, cei mici au intrat

foarte ușor în joc, alături de dascălii lor.

„Chiar și eu m-am simțit azi copil. A fost un spectacol foarte plăcut, am fost impresionată de reacția copiilor noștri, cât de antrenați sunt. Au încercat chiar să dirijeze cursul poveștii, lucru de care m-am bucurat pentru că în acel moment ei erau în poveste, nu mai exista acea barieră dintre public și scenă. Au fost foarte drăguți, iar organizatorilor și tuturor celor care au contribuit la acest spectacol, le mulțumim din suflet. Cred că această piesă a contat pentru copii mai mult decât ore întregi de limba română. Totdeauna sunt binevenite astfel de ocazii atât pentru copiii noștri, cât și pentru cei de la alte școli”, ne-a mărturisit directoarea școlii din Bătănia, *Iulia Olteanu*.

Părerile asemănătoare a avut și *Ana Sárközi*, directoarea școlii din Micherechi, care ne-a spus că așa ceva le lipsește copiilor de la școlile noastre, programe atractive care să atragă atenția și interesul lor. Pedagogii participanți din ambele școli au recu-

noscut că metodele aplicate la „Atelierul micului actor” chiar au fost foarte interesante și atractive, vor încerca și ei să le folosească la orele de română.

Scopul: să atragem copiii spre limba română

„Proiectul nostru are scopul ca prin joc și prin tot felul de metode actricești, prin interactivitate, să lucrăm cu copiii, să-i atragem în lumea poveștilor, a teatrului și, mai mult de atât, să-i aducem către limba română în toată frumusețea și splendoarea ei. Am lucrat de-a lungul timpului cu diverse teatre, cu actori profesioniști, și ne-am gândit că ar fi o metodă mai atractivă de a-i capacita pe cei mici să pătrundă în lumea poveștilor, să aprofundeze limba română prin teatru și să-i atragem să redescopere poveștile copilăriei noastre. Sclipirile din ochisorii lor sunt aceleași, fie că vorbim de copii români din sudul Basarabiei, fie că vorbim de cei din Ungaria sau de dincolo de Prut. Copiii sunt minunați și reacțiile lor sunt asemănătoare.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Nu faceți expoziție din români vii!

Totdeauna m-au enervat întrebările – și voi de când trăiți în Ungaria? de unde v-ați mutat aici? –, indiferent de la cine au venit, de la unguri sau de la români. De la unguri m-au șocat, pentru că însemna că nu își cunosc țara, nu știu că în această țară trăiesc pe lângă unguri și alte popoare. Cu majoritatea ungurilor totuși m-am descurcat mai bine când le ziceam că nu am venit de nicăieri, eu sunt din Micherechi. Și atunci le pica fisa, cum că da, da, parcă au auzit că acolo trăiesc români, și că au o echipă de dansuri renumită, pe care chiar au văzut-o și la televizor. Mai greu îmi este cu românii, pentru că lor nu le spun nimic renumiții castraveți sau ardei din Micherechi, precum nici renumitele dansuri populare din Micherechi, pe care ei oricum le văd cam ungurești. După ce mi-a trecut enervarea, îmi rămâne în suflet întristarea și durerea: cum de ne-au putut îndobitoci atât de tare regimurile trecute încât să uite neamul de neam și cum de într-un sfert de secol nu am putut recupera ceea ce comunismul a stricat.

Cândva pe la sfârșitul anilor 1990, cu ocazia vizitei unui politician român în Ungaria, un jurnalist de la București m-a întrebat despre problemele românilor de aici. Văzând că acestea nu sunt identice cu ale românilor din țară, care nu sunt periclitați să-și piardă limba, cultura, tradițiile, s-a trezit într-o ceață totală și m-a întrebat: totuși voi când ați plecat din Țară. Când i-am zis că niciodată, suntem aici dintotdeauna, m-a rugat s-o las să mă atingă, pentru că niciodată nu a văzut personal un român băstinaș din Ungaria. Nici nu credea până atunci că există așa ceva...

Din păcate, situația nu s-a schimbat prea mult nici după 25 de ani, eventual jurnaliștii din România vin la noi cu lecțiile învățate acasă, din cărți sau de pe internet, pun întrebări, ne ascultă dar nu ne aud, pentru că întorcându-se în redacțiile lor de cele mai multe ori scriu nu despre ce au văzut și au trăit într-adevăr aici, ci despre ceea ce cred ei că îi interesează pe cititori. Exact așa sunt și politicienii români. Vin, ne ascultă, se prefac că ne înțeleg, promit tot felul de susținere și ajutor, se duc acasă și uită de noi. Românii din imediata vecinătate a României, și mă refer în primul rând la cei de la granițele vestice și sudice, cei din Ungaria, Serbia și Bulgaria, sunt exact ca și copiii orfani. Țările în care trăiesc, din voia sorții și a istoriei, se îngrijesc cât de cât de ele, le asigură școli (în Timoc nici măcar), biserici, asociații, însă nu le dă impulsurile atât de necesare pentru supraviețuirea ca neam, pe care numai țara-mamă le poate da: limba, cultura, sentimentul identitar și de unitate cu spiritualitatea neamului din care fac parte.

Pentru românii din jurul României timpul nu mai are răbdare. Nu mai sunt încă 25 de ani ca să ne cunoaștem problemele, să ne apucăm azi de rezolvarea lor. Tragerea de timp și neprofesionalismul va duce la dispariția totală și irecuperabilă a unor comunități minoritare valoroase pentru trecutul și viitorul românimii.

Nimeni nu-și dorește ca, după mai bine de o sută de ani, istoria să se repete într-un fel, și să se înființeze din nou grădini zoologice umane, dar de această dată nu la Paris, ci la București, iar exponatele să nu fie nubieni sau somalezii din Africa, ci români din Julia sau Micherechi (Ungaria), Vârșet sau Coștei (Banatul din Serbia), Negotin (Timocul din Serbia) sau Vidin (Timocul din Bulgaria).

Nu degeaba a scris Mihai Eminescu în Doina: „De la Nistru până la Tisa/Tot Românul plânsu-mi-s-a”. Acești români trăiesc și azi acolo unde soarta i-a hărăzit, e adevărat că sunt tot mai puțini. Nu-i mai tratați ca pe niște exponate! (Ei sunt vii. Și uneori mușcă!)

Eva Șimon

„Icoana din casă este o mărturisire a credinței în Dumnezeu”

Crezul unui tânăr colecționar de icoane ortodoxe din Iula

Vineri, 29 mai, la Centrul de Documentare și Informare al ATRU a avut loc vernisajul unei expoziții de icoane pe lemn, cuprinzând colecția particulară de icoane a lui **Gavril Gurzău**, un tânăr român din Iula, originar din Micherechi. Cu aceeași ocazie, **pr. Petru Puscaș**, parohul Bisericii „Sf. Parascheva” din Iula, și-a lansat volumul cu titlul „Contribuții la studiul istoriei religiilor, în sfera culturală maghiară”, care conține, practic, teza sa de doctorat.

Lansarea volumului a avut loc la Centrul Cultural Românesc din Iula, după vernisajul expoziției de la Centrul de Documentare, unde au fost expuse alte icoane din colecția domnului Gurzău, icoane de mare valoare cumpărate de la diferiți iconari și din locuri diferite, cum ar fi mănăstiri din România, mănăstiri de pe Muntele Athos și chiar de la Ierusalim, etc. Cele două manifestări din locații diferite au fost organizate de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Autogovernarea Românească din Iula, în colaborare cu Centrul de Documentare al ATRU, Liceul românesc „Nicolae Bălcescu” și revista „Cronica”.

La cele două evenimen-

te, la care au participat mulți români din Iula, Micherechi, Chitighaz, dar și din România, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și-a exprimat bucuria pentru această manifestare dedicată icoanei ortodoxe, care are în spate un colecționar pasionat din Iula, un tânăr din comunitatea românească din Ungaria, care a dorit ca icoanele sale să fie cunoscute și de către comunitatea românească, dar și pentru evenimentul important oferit de către preotul Petru Puscaș, paroh la biserica Iula-Mică, care și-a prezentat volumul inedit despre cercetători din domeniul istoriei religiilor orientale, care au trăit în Ungaria.

(Continuare în pag. a 9-a)

Ajunge ca inima să fie lipită de rugăciune și gândul să fie curat

„Și nu-mi spune că fiind ocupat încontinuu cu problemele vieții de zi cu zi, nu poți alerga mereu la biserică să te rogi. Să zicem că nu poți să te duci la biserică. Însă oriunde te-ai afla, nimic nu te împiedică să ridici în sufletul tău jertfelnic Domnului.

Nu te împiedică nici locul, nici ora. Și chiar dacă nu îngenunchezi, nu plângi și nu-ți ridici mâinile spre cer, rugăciunea va fi desăvârșită dacă gândul tău este îndreptat cu totul spre Dumnezeu.

Dacă nu poți merge la biserică, atunci când mergi pe drum, când te afli la piață, când călătorești pe mare, când ești la lucrul tău, când pregătești de mâncare, când cultivi pământul sau orice altă treabă faci, roagă-te cu stăruință și neîmprăștiere a cugetului. Lui Dumnezeu nu îi pasă de locul unde suntem. Ajunge ca inima să fie lipită de rugăciune și gândul să fie curat. Uite, Sfântul Apostol

Pavel s-a rugat nu în biserică, stând în picioare sau în genunchi, ci în închisoare, întins pe spate, pentru că picioarele sale erau strânse în butuci. Dar fiindcă s-a rugat din toată inima, temeliile temniței s-au zguduit,

legăturile s-au desfăcut, iar temnicerul a crezut în Dumnezeu cel adevărat, botezându-se cu întreaga sa familie (Fapte 16, 25-35)."

Din Sfântul Ioan Gură de Aur, Problemele vieții, Editura Egumenița, p. 194-195

Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Europa, la Cluj

Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși Cluj, în parteneriat cu Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului va organiza la Cluj-Napoca, în perioada 4-7 septembrie 2015, Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Europa. Evenimentul va fi o premieră pentru întreaga lume ortodoxă, fiind așteptați să participe peste 6000 de tineri din țară, din Republica Moldova, din diaspora românească, dar și din țări precum: Rusia, Grecia, Ucraina, Bulgaria, Serbia,

Polonia, Cehia și Slovacia, Finlanda, Albania, Cipru, Georgia, Siria, Iordania și Palestina.

Festivitatea de lansare oficială a proiectului a avut loc vineri, 29 mai, în Aula Campusului „Nicolae Ivan”, a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, din vecinătatea Consiliului Județean Cluj.

Acest eveniment se înscrie în calendarul principalelor manifestări din cadrul proiectului Cluj – Capitala Europeană a Tineretului

2015 și vine să arate grija Bisericii pentru educația și viitorul tinerilor, dar și să ofere Ortodoxiei românești oportunitatea de a-și afirma deschiderea europeană și ecumenică.

Proiectul întâlnirii poartă titlul „Tinerii ortodocși împreună pentru viitorul Europei” și este realizat cu sprijinul financiar al Primăriei și Consiliului local Cluj-Napoca, al Consiliului Județean Cluj și al Secretariatului de Stat pentru Culte.

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului
Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși Cluj

European Orthodox Youth Meeting
Rencontre européenne des jeunes orthodoxes
Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νέων Ορθόδοξων
Европейский православной молодежи Встреча

Întâlnirea
**TINERILOR ORTODOCȘI
DIN EUROPA**
2015

www.oym2015.ro

"TOGETHER FOR THE FUTURE OF EUROPE"

Un cadou de Ziua Copilului: teatru interactiv și atelier pentru mici actori

(Urmare din pag. a 3-a)

Dacă aici, în Ungaria, am înțeles că au acces mai mult la teatru, deși nu este suficient niciodată, deoarece poveștile sunt diverse și nenumărate, cei din Ucraina nu au avut ocazia niciodată să vadă un teatru de păpuși sau chiar cu actori pentru copii în limba română. Cred că pentru ei este un moment deosebit și special. Și copiii se raportează la fel de frumos, indiferent de unde sunt. Și vă spun serios, că eu nu am fost uimită de reacția lor, recunosc acest tip de comportament al copiilor, dar am fost plăcut surprinsă că au reacționat la imboldurile actorilor, au știut cântecele. Cu siguranță pot să facă și ei după aceasta niște momente de improvizație în recreație, ceea ce este clar că încurajează comunicarea și sparge barierele comunicaționale și rigiditatea de la școală. Iar dacă va fi așa, ne-am ajuns obiectivul și ceea ce am dorit de fapt să facem", ne-a spus *Adriana Gae*, expert la Direcția Români din Afara Granițelor și Limba Română, Compartimentul românii din vecinătatea României din ICR București, coordonatorul caravanei.

„...Sunt îndrăgostită de copii”

Povestea „Ursul păcălit de vulpe”

a fost interpretată de actorii bucu-reșteni *Elena Vasilić* (Vulpița), *Sebastian-Anton Paul* (Ursul) și *Marian Cobuz* (Țăranul). „Atelierul micului actor” a fost condus de actrițele *Angela Petrean Varjasi* și *Mădălina Toderas* din Arad. Atât la Bătănia cât și la Micherechi, cel mai simpatizat personaj al poveștii a fost Vulpița, probabil pentru că a reușit să păcălească pe toată lumea.

„Pentru mine este ușor să lucrez cu copiii, pentru că am această afinitate și sunt îndrăgostită de copii. Mă hrănesc cu energia pe care ei o dăruiesc, din puritatea lor și din dispoziția pe care o au tot timpul pentru joc, pentru faptul că ei acceptă tot timpul provocările și pentru că sunt plini de curiozitate. Sunt foarte încântată de ce am găsit aici. Copiii mi-au întrecut așteptările. După câte mi-am putut da seama, cunosc foarte bine limba română, au putut să guste poantele, glumele și comicul de limbaj, iar pentru asta este esențial ca ei să cunoască limba română. Noi folosim foarte mult comicul de limbaj și, pe lângă faptul că au cunoscut povestea, știu limba română și astfel au putut să speculeze și ei povestea, și au intrat în joc. Vă spun drept, că am fost foarte plăcut surprinsă pentru că au făcut asta în număr foarte mare și au fost

receptivi la provocările noastre. Eu am fost astăzi vulpea, așa că pentru mine a fost un personaj foarte la îndemână, vulpea fiind un personaj foarte vioi, viclean, isteț și plin de viață. Pentru mine, când îmbrac costumul vulpii este un loc în care mă pot exprima și fără să conteze impunerea unor anumite limite. Acolo este libertate totală. Vulpea este una din personajele care poate să facă orice”, ne-a explicat actrița *Elena Vasilić*.

După urmărirea poveștii, copiii au putut „gusta” și ei cum e să fi actor. La „Atelierul micului actor”, cei mici au învățat mișcare scenică, metode actoricești, au înțeles care e relația dintre actori și public, au urcat pe scena imaginată și au curerit lumea teatrului. Decât curiozitatea lor, numai însușirea le-a fost mai mare.

*

La ambele spectacole de teatru de la Bătănia și Micherechi au participat, alături de pedagogi, și ambasadorul României în Ungaria, *Victor Micula*, doamna *Monica Radu*, consilier diplomatic la Ambasadă și *Florin Vasiloni*, consul general al României la Iula. Joi, 4 iunie, programul caravanei a continuat la copiii din Satu Nou și Sân Mihai – Serbia (Voivodina).

A.B.

S-a terminat școala, începe vacanța!

Potrivit datelor oferite de școlile românești din Ungaria, în zilele care urmează, elevii de clasa a opta a școlilor generale vor spune adio instituției lor, după care vor intra în vacanță. În tabelul de mai jos vă publicăm ziua și ora serbărilor de bun rămas, anexând numărul absolvenților din clasele a opta și a elevilor înscriși în clasa întâi pentru anul școlar 2015/2016. Reamintim că absolvenții Liceului „N. Bălcescu” din Iula vor reveni în bănci luni, 15 iunie, pentru susținerea probelor orale ale examenelor de bacalaureat. Elevii aparținând comisiei de examinare 12A vor evolua în fața comisiei în zilele de 15–16 iunie, președinta de comisie va fi *Máthé*

Ilona. După o zi de pauză, examenele vor continua în perioada 18–19 iunie, când vor fi examinați

elevii de către comisia de examinare 12B, președinta fiind *Szabó Adriana Klára*.

A.C.

Școala generală	Numărul absolvenților	Numărul copiilor înscriși în clasa întâi	Data și ora serbării de bun rămas
Aletea	1	11	13 iunie, ora 9.00
Apateu	13	7	13 iunie, ora 10.30
Bătănia	10	18	13 iunie, ora 10.00
Bedeu	2	2	13 iunie, ora 12.00
Cenadul Unguresc	7	4	12 iunie, ora 14.00
Chitighaz	22	17	13 iunie, ora 9.00
Iula	23	30	20 iunie, ora 10.00
Micherechi	23	15	19 iunie, ora 17.00
Săcal	7	8	13 iunie, ora 9.00

Pe scurt...

PÉCS

„Ne dorim ca Ungaria să fie un loc mai pașnic și mai cooperant, unde populația majoritară și naționalitățile să trăiască unul pentru binele celuilalt”, a declarat sâmbătă, la Pécs, *Balog Zoltán*, ministrul resurselor umane. El s-a aflat în capitala județului Baranya cu prilejul celui de-al doilea popas al șirului de programe intitulat „Színezd át”, o zi a familiilor, care se dorește a fi o campanie ce are drept scop lansarea unui apel către copii pentru ca aceștia să cunoască și să accepte și alte culturi. „Cultura naționalităților ne îmbogățește și pe noi, iar cei care au identitate dublă, nu sunt deloc mai săraci”, este de părere ministrul *Balog Zoltán*. Viceprimarul din Pécs, *Őri László*, a arătat că în orașul reședință de județ conviețuiesc în pace de sute de ani zece naționalități. Următoarele popasuri ale campaniei vor fi la Dobrițan, Veszprém, Szolnok, Nyíregyháza, Miskolc, Győr, Seghedin și Budapesta.

CHITIGHAZ

În perioada 29 iunie–10 iulie, Asociația creatorilor din Chitighaz organizează o nouă ediție a taberei de creație, la care vor participa artiști plastici și amatori adulți și copii din Ungaria și România. Secretara asociației și, totodată, organizatoarea taberei *Valeria Megyeri* ne-a informat că tabăra are ca scop principal transmiterea dragostei pentru artă. Ca în fiecare an, locul de desfășurare va fi castelul Almásy din localitate cu peisajul său pitoresc. La atelierul de creație al taberei se vor ocupa de participanți specialiști în pictură, pictură emailată, sculptură, ceramică.

BUDAPESTA

Un grup de 45 de elevi și profesori de la Colegiul Național „Emanuil Gojdu” din Oradea vor face o vizită la Budapesta pe urmele lui Emanuil Gojdu. Programul excursiei tematice în capitala ungară va avea loc pe 11 iunie, iar la Capela Ortodoxă Română din strada Holló vor fi întâmpinați de cercetătoarea *Maria Berényi*, care o să le povestească despre marele mecena al culturii române. Tinerii vor face o vizită apoi în Curțile Gojdu și la mormântul familiei Gojdu din cimitirul Kerepesi.

Festivalul „Perinița”, cu multe surprize plăcute

Iubitorii dansului și cântecului popular românesc au umplut vineri, 5 mai, sala festivă a Centrului Cultural Românesc din Iula, la cea de-a 23-a ediție a Festivalului „Perinița”. Acest program folcloric a fost inițiat de regretatul *Alexandru Hoțopan*, cu scopul ca nu numai limba ci și obiceiurile, cântecele și dansurile românești să fie răspândite în rândul tineretului. Pentru început au debutat pe scenă dansatorii echipei „Hora”, care au prezentat sârba din Chitighaz, instruiți fiind de coregraful *Ioan Nedrașu*. Au continuat programul membrii echipei „Doina” a școlii generale Iulian, și a echipei „Iglize”, prezentând jocuri chitighazene. Un grup de elevi ai școlii generale din Chitighaz au cântat un buchet de cântece românești, instructor *Petru Stan*, iar eleva *Lilian Daniel* a spus publicului povestea „Ionică mincinosul”. Și-au dat concursul elevii școlilor din Bihorul unguresc, care au sosit de la școlile din Pocei, Bedeu, Săcal, prezentând dansuri din diferite zone ale Ungariei și României, instructor *Gheorghe Gros*. În acest an și-a dat din nou concursul pe scenă cercul de

chitară din Aletea, alături de profesoara *Livia Daniel*, prezentând câteva melodii de muzică ușoară. Elevii școlii generale din Aletea, însoțiți de învățătoarea *Simona Forogău Müller*, pe ritmurile cunoscutului cântec „Fircel de busuioc uite-așa, tot așa, / Haideți fetelor la joc uite-așa, tot așa”, au stârnit aplauze și voie bună invitând publicul la cântec și veselie. Elevii școlii generale din Micherechi au prezentat dansuri locale, instruiți fiind de tânărul dansator *Vasile Pap*. După dansurile autentice micherechenești au urmat dansuri din Banat, prezentate de dansatorii echipei „Doina Bihorului”, alcătuită din elevi ai școlii din Iula și Chitighaz. Au urmat școlarii din Bătania, care au prezentat cântece și dansuri românești, instructor *Andreea Szenes* și *Suzana Marta*, după care au urmat pe scenă dansatorii Echipei de Păstrare a Tradițiilor a Centrului de Documentare și Informare, alcătuit din elevii Liceului „Bălcescu”. Programul lor a cuprins cunoscutele dansuri aletene și o prelucrare folclorică. Dansatorii au fost instruiți de *Nandor Cozma*. O surpriză a însemnat pre-

zența pe scena Centrului Cultural Românesc din Iula a tânărului *George Mario Rus*, cu numele de scenă Don Mario, elev de nouă ani al școlii gimnaziale „Oltea Doamna” din Oradea. Talentul său muzical a fost descoperit la vârsta de 6 ani de profesoara *Valeria Dinu Mișcuția*, coordonatorul grupului „Vivere”, George fiind unul dintre cei mai importanți membri ai acestuia. George este câștigător al numeroaselor premii, ultimul fiind câștigat recent la festivalul „Vis de stea”, iar acum în agenda sa se află „Delfinul de aur” de la Năvodari și invitația de a cânta în Bruxelles în luna decembrie. Piese cu care a încântat publicul a fost „Bagă bani” și „S-o facem lată”. După prezența extrem de simpatică a lui George pe scenă, programul a continuat cu dansurile Echipei de Păstrare a Tradițiilor a CDI care au prezentat „Când câtană m-or luat”. După ce toți elevii au evoluat pe scenă, drept răsplată din partea organizatorilor de la Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, participanții la „Perinița” s-au putut bucura de o după amiază frumoasă la Băile Cetății din Iula. **A.C.**

Excursie de Ziua Copilului, la Sălașul Steigervald

Marți, 2 iunie, copiii Grădiniței Române „Lucian Magdu” din Bătania au pornit la drum către Sălașul Steigervald dintre Jula și Chitighaz, într-o excursie care să încheie, frumos și binemeritat, un an școlar greu.

Prin bunăvoința domnului *Gaspar Tamás*, căruia îi mulțumim pe această cale, pentru sponsorizarea cheltuielilor de transport, am putut să ne imbarcăm în autocar și să pornim într-o aventură în aer liber. Ajunși la sălaș, ne-am împrietenit imediat cu măgărușii Gizi și Jombrik, cu care am împărțit sendvișurile destinate gustării de dimineață. Apoi ne-am jucat în parcurile de agrement, ne-am plimbat cu căruța prin pustă, am luat câteva lecții de călărie. După masa de prânz, am vizitat muzeul și micuța rezervație a animalelor de la fermă. Ne-am mai jucat puțin, iar apoi, în drum spre casă, ajutați de aerul curat, ne-am lăsat învinși în lupta cu somnul.

Păstrăm, însă, în amintire, până anul viitor, frumoasele momente petrecute alături de prieteni. Vă dorim la mulți ani, de Ziua Copilului și vacanță plăcută! **Prof. Mihaela Putin**

„Oriunde voi ajunge în viitor, voi fi mândru că am fost elevul Liceului Bălcescu”

De vorbă cu *Samuel Gherman*, absolvent distins
cu *Placheta Bălcescu*

Ziua de 1 mai a fost o zi deosebită în viața celor 42 de absolvenți ai Liceului „N. Bălcescu” din Jula. În ziua despărțirii de liceu, directoarea *Maria Gurzău Czeglédi* a apreciat rezultatele elevilor din clasa a 12-a și a înmănat mai multe distincții. În numărul din săptămâna trecută a revistei „Foaia românească” ați putut face cunoștință cu *Viola Netea* și *Zsombor Baráth*, posesorii distincției „Pro discipulis” pe anul 2015. Din cei 42 de absolvenți, trei au primit „Placheta Bălcescu”: *Samuel Gherman*, *Nora Ruja* și *Isabela Boca*. „Placheta Bălcescu” a fost înființată de către doamna *Lucia Borza*, în anul 1984. Această plachetă i se acordă acelui elev, care are rezultate exemplare la studii, dar și în domeniul limbii și culturii românești. Acum vă invităm la o convorbire cu *Samuel Gherman* despre ce a însemnat pentru el acest premiu, ca în numărul următor să facem cunoștință și cu cele două fete.

– Acest premiu a însemnat pentru mine o recunoștință, care a reflectat toată strădania mea. Dacă am primit premiul acesta înseamnă că am învățat cât de cât bine și acesta a fost rodul muncii mele din cei patru ani de liceu.

– Unde dorești să-ți continui studiile superioare?

– Aș dori să învăț la Universitatea Tehnică din Budapesta, vreau să devin inginer constructor. Dacă am darul de la Dumnezeu ca să fiu bun din matematică aș dori să încerc ceva cu matematica.

– Pentru a intra la această facultate din care materie a trebuit să dai bacalaureat la nivel superior?

– Pentru admiterea la această specialitate nu a trebuit să dau bac la nivel superior, am dat examene la nivel mediu din matematică, română, maghiară, istorie și cultură și civilizație românească, iar din informatică am dat examen în urmă cu doi ani.

– Cunoștițele de limba română te-au ajutat să participi la mai multe concursuri românești. Ce ai putea să ne spui despre aceste activități?

– Într-adevăr am participat la câteva concursuri de limba română cu scopul de a-mi îmbogăți cunoștințele mele de limbă.

– Ce planuri ai pentru vacanța aceasta?

– În vacanța de vară aș dori să muncesc ca să câștig

niște bani, care să mă ajute să-mi încep studiile la facultate. Încă nu am planuri concrete unde voi lucra, prima dată să trec peste bac și apoi vedem.

– Ce a însemnat pentru tine să fii studentul liceului românesc?

– Am petrecut patru ani foarte frumoși la acest liceu. Dacă ar trebui să aleg încă odată, eu tot la liceul acesta aș veni, pentru că aici suntem puțini, dar suntem aproape ca o familie. Oriunde voi ajunge în viitor,

voi fi mândru că am fost elevul Liceului „Bălcescu”. În clasă orice problemă am avut, am putut să le discutăm, să le vorbim, dar nu prea au fost probleme.

– La ce fel de activități extrașcolare ai luat parte?

– De patru ani fac volei. În ultimii doi ani am fost căpitan de echipă. Am participat la foarte multe concursuri în cursul anilor de studiu. Anul trecut m-am pregătit pentru atestatul la limba română la cel mai înalt grad.

A.C.

www.balcescu.sulinet.hu

Matei Vișniec: „A scrie în două limbi sunt două atitudini diferite: în limba franceză mă simt ca un cerșetor, iar în limba română, rege”

În cadrul celei de a 22-a ediții a Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta, la standul României a avut loc și prezentarea ultimelor noutăți editoriale ale autorului *Matei Vișniec*: „Neguțătorul de începuturi de roman” și „Omul din care a fost extras răul”, apărute la Editura Cartea Românească. De asemenea, a fost prezentată și „Țara lui Gufi”, piesă de teatru cu ilustrații de *Andra Bănuțescu*, apărută la Editura Litera și „Călărețul Dada”, piesă dedicată lui Tristan Tzara și mișcării dadaismului.

Criticul literar *Dan Cristea* l-a prezentat pe autor ca pe un reprezentant de seamă al generației '80, dintre acei poeți care au schimbat paradigma poeziei românești și au creat

noua poezie cu impact major. „Astăzi, prin piesele și romanele sale reacționează la întrebările, evenimentele contemporane. Majoritatea pieselor lui sunt parabole filozofice. Stabilizat în Franța din 1987, astăzi este, după Eugen Ionescu, cel mai jucat dramaturg din Franța”.

Matei Vișniec a mărturisit că abia acum realizează că fiecare gen literar are altă dimensiune și raportul timp-spațiu diferă. „Când scriam poezie, timpul mi se părea infinit: scriam poezie continuu, pe drum, pe bicicletă, în creier, oriunde. Piesele le-am scris în teatru, în preajma actorilor care improvizau textele mele proaspete. Dacă poezia e scrisă pentru eternitate și umanitate, piesele le scriam pentru oameni conștienți, pentru public. Dintre

toate, romanul are cea mai stranie relație timp-spațiu. Romanul are nevoie de o disciplină spațială specială. Secretul e și continuitatea, altfel romanul se perturbează”.

Autorul a subliniat: poezia o scrii din mișcare, piesa o scrii relațional, iar romanul îl scrii singur acasă. A mai arătat că atunci când a ajuns în Franța, toată dias-

pora românească era frământată de dilema: ruptură sau păstrarea legăturii cu limba maternă. Astfel, Cioran a decis să nu mai scrie în limba română. Eliade și-a scris lucrările științifice în franceză, iar romanele în limba română. Panait Istrati a scris în franceză, folosind cuvinte românești, care au pătruns cu timpul în lexicul francez.

Matei Vișniec a ales să scrie piesele în limba franceză, iar romanele în limba română.

El a precizat: „Scriind piesele în limba franceză am ajuns la o disciplină, aceea de a exprima prin cât mai puține cuvinte tot mai mult. Am scris într-o limbă care mereu trebuia sedusă. Pentru fiecare frază trebuia să mă lupt. Scriind romanele în limba maternă am descoperit bogăția limbii române, cu fondul ei latin, slav. În franceză nu aș fi putut scrie așa. Am avut bucuria de a redescoperi limba română după ce am trecut prin altă limbă. A scrie în două limbi sunt două atitudini diferite: în limba franceză mă simt ca un cerșetor, iar în limba română, rege”.

Gabriela Enea Elekes

Dragi cititori ai săptămânalului „Foiaia românească”, dragi iubitori ai muzicii simfonice. A venit vara! Urmează concedii, urmează caniculă, apoi școala, grădinița copiilor... Odată cu ultima zi a lunii august vă veți gândi cu tristețe la toamnă, la nori, la ploii... dar vă rog, nu... nu, încă nu vă întristați! În toamna aceasta, din 30 august până pe 20 septembrie, urmează trei săptămâni de muzică de mare calitate, interpretată la București, în câteva săli, pe străzi, în stații de metrou, adică mai în întregul oraș. Ne va zămbi ediția 2015 a Festivalului „George Enescu”. Vă rog, nu îl uitați. Vă rog, urmăriți în acele zile pe internet evenimentele Festivalului, aflați numele muzicienilor care vor concerta, fie că vor dirija, fie că vor cânta în coruri sau orchestre ori vor fi soliști de prestigiu. Vă recomand să urmăriți și celebra *Piață a Festivalului*, tot pe internet. Respectiva *Piață* este spațiul urban generos, între Hotelul Athéné Pallas și Biblioteca Universitară, unde în acele zile vor avea loc concerte, recitaluri, proiecții de filme, cu intrare liberă pentru amatori. Elevii renumitelor licee de muzică din București și din țară vor

Correspondență Culturală de la București Știri despre Festivalul „George Enescu”, ediția XXII, București 2015

susține programe de mare calitate! După cum proiectul de succes *Bucureștiul Creator* va oferi și el mari surprize. Întreaga capitală a României va respira, va trăi, sub semnul muzicii timp de trei săptămâni.

O ultimă știre: Sâmbătă, 9 mai, Palatul Cotroceni a comunicat susținerea Președintelui României acordată Festivalului „George Enescu” 2015.

Așezați-vă deci seară de seară în fața calculatoarelor, puneți-vă căștile la ureche și ascultați marile concerte

simfonice transmise online în condiții acustice excepționale, din Sala Mare a Palatului. Vă asigur că veți avea o delectare de zile mari. Veți fi deci, în septembrie la București, ca oaspeți online ai Festivalului „George Enescu”. Vorba Poetului: „Florile din grădină vor înflori încă, frunzele nu vor fi ruginite... încă...”

Până atunci, din când în când, vă voi furniza știri din lumea întreagă, legate de Festivalul „Enescu”. Ultima mi-a sosit acum câteva zile, mai exact pe 28 mai, despre

doi mari muzicieni, care pentru prima oară lucrează împreună. Amândoi au mai participat la ediții ale acestui Festival, o vor face și de data aceasta.

Până atunci însă pianistul de origine română *Radu Lupu* și dirijorul de origine rusă, *Vladimir Jurowski*, căci despre ei doi este vorba acum, vor susține o serie de cinci concerte extraordinare pe scene importante din Europa (Paris, Gratz, Viena, Dijon și Londra).

„Liantul între cei doi muzicieni, ne spune *Mihai Constantinescu*, director executiv al Festivalului Internațional George Enescu, este muzica lui George Enescu”.

În repertoriul ambilor muzicieni lucrările lui Enescu sunt prezente. În cazul lui *Radu Lupu* asta nici nu trebuie să ne mire, dar în cazul dirijorului *Vladimir Jurowski* ne stărnește admirația. „Tânărul dirijor a introdus din anul 2003 încă Simfonia a III-a de George Enescu în repertoriul inter-

național, interpretând-o pe scena Royal Festival Hall din Londra chiar și în această iarnă, după ce a dirijat London Philharmonic Orchestra cu aceeași lucrare pe scena Festivalului Enescu în ediția 2013”. „A dirijat lucrarea la Londra pentru un public de 2500 de persoane. Mai mult, *Vladimir Jurowski* a anunțat de curând că repetă opera *Oedipe de George Enescu* pentru deschiderea ediției 2017 a Festivalului Enescu de la București. Dirijorul a propus aceeași lucrare și ediției viitoare a Festivalului BBC Proms de la Londra”.

Intrarea în repertoriul unor instituții muzicale de prestigiu internațional a altor și altor lucrări de George Enescu, interpretate de somități ale vieții muzicale internaționale, ne stărnește admirația și, în același timp, mândria de a avea în patrimoniul artistic al țării un compozitor genial precum George Enescu, devenit personalitate emblematică în patrimoniul universal muzical și datorită Festivalului Enescu, organizat în onoarea creației sale.

Anna Scarlat

(*textele dintre ghilimele sunt preluate din documentația Festivalului)

(Urmare din pag. a 4-a)

La eveniment a luat cuvântul și prof. Călin Bogătean, pictor, membru al Uniunii Artiștilor Profesioniști din România, care a mărturisit că a ajuns pentru prima dată la Iula datorită domnului Gavril Gurzău, care deține mai multe icoane tradiționale pictate de dânsul, lucrări unicate de artă iconografică. Cu această ocazie, domnul Bogătean a venit și cu alte icoane pe care le-a dăruit pentru PS Siluan, pentru Gavril Gurzău și o icoană cu Sf. Parascheva pentru parohia Iula-Mică.

Domnul Gabriel Gurzău a terminat Facultatea de teologie în România, însă nu a devenit preot, viața i-a oferit altceva, conduce o afacere în România, a lucrat și pe vapoare de croazieră și a colindat lumea în lung și în lat, a călătorit, a avut tot ce și-a dorit, însă adevărata fericire și împlinire sufletească o are din momentul în care a reușit să se apropie mai mult de Dumnezeu. Despre acest lucru, Gavril Gurzău ne-a povestit cu mare emoție și sinceritate.

– *Cinstirea icoanelor nu este una exagerată, ci, atunci când intrăm într-o biserică sau casă unde sunt icoane, dăm și noi înșine crezare cuvântului Sfântului Ioan Damaschin, care a spus: „Prin icoanele vizibile suntem conduși la contemplarea a ceea ce este divin și spiritual”. Domnule Gurzău, ce rol are icoana în viața dumneavoastră?*

– Icoana nu poate lipsi din casa creștinului. Prezența icoanei arată că acea casă este încreștinată, că familia care locuiește acolo este creștină. Icoana din casă este o mărturisire a credinței în Dumnezeu. Prima icoană am cumpărat-o atunci când am participat la Muntele Athos, cu părintele Agapie Corbu, care a trăit câțiva ani acolo, la mai multe privegheri. Atunci am simțit în sufletul meu o schimbare. E adevărat că am făcut Facultatea teologică în România, dar am urmat în viață altceva. Am lucrat mai mulți ani pe vapoare de croazieră, am ajuns om de afaceri. Tot ce am cerut de la Dumnezeu, El mi-a dat, însă pe lângă lucrurile materiale, bucuria sufletească este mult mai importantă, iar acea

„Icoana din casă este o mărturisire a credinței în Dumnezeu”

Crezul unui tânăr colecționar de icoane ortodoxe din Iula

bucurie îmi lipsea. Atunci, la Athos am înțeles acest lucru, și am început să-mi fac mai mult timp pentru Dumnezeu. Am început să merg de câte ori am avut ocazia pe la mănăstiri, a început să mă preocupe icoanele, și am studiat mai mult viața sfinților. Părinții care trăiesc în Muntele Athos mi-au fost un exemplu și viața mea a luat de atunci un alt curs. De când mi-am comandat primele icoane și le-am adus în casa mea, căminul meu este mai cald, iar eu sunt mai liniștit. La Mănăstirea Prodromu de la Muntele Athos am avut ocazia să mă închin la icoana făcătoare de minuni, Prodromița, iar la slujbele de noapte am presimțit cum Maica Domnului era acolo prezentă, ne binecuvântează și ne dă o bucurie și o căldură... De atunci am început întotdeauna să-mi comand icoane, dacă plec la o mănăstire sau plec undeva în lume, tot timpul caut o biserică sau o mănăstire și mă interesez care este istoria mănăstirii, ce sfânt ocrotitor are, lucruri de care mă atașez sufletește.

– *Dețineți o însemnată colecție de icoane de mare valoare. Ne-ați mărturisit că acasă aveți în jur de 60, iar restul le țineți în biserică „Sf. Parascheva” din Iula. Care este cea mai valoroasă din colecție, spiritual vorbind?*

– De când a intrat în casa mea icoana Prodromița, comandată de mine la Iași, la părintele Irineu Bălan, care

a fost prezent la Iula recent cu atelierul de icoane pe lemn, cursul vieții mele a luat alt sens. După ce aceasta a intrat în casa mea, l-am sunat pe părintele stareț să-i mulțumesc pentru că de atunci mă simt mult mai liniștit și am scăpat de insomniile de care suferam de multă vreme. Am o sensibilitate față de Maica Domnului. Simt dragostea cu care ne învăluie, de mai multe ori fiind pe Muntele Athos, m-am rugat Maicii Domnului și i-am simțit prezența în viața mea. De aceea, toate icoanele care o simbolizează pe Maica Domnului sunt pentru mine foarte valoroase.

– *Dacă aveți icoane de pe mai multe meleaguri, cred că fiecare are o istorie aparte și de o importanță deosebită pentru dumneavoastră...*

– Am ajuns să cumpăr azi una, mâine alta și actual mă pot mândri cu o impresionantă colecție de icoane. Sigur că fiecare este importantă în felul ei. Înainte de a o cumpăra am obișnuit să mă informez despre istoricul fiecăruia, sau să citesc acatistul Sfântului respectiv, și într-adevăr fiecare icoană mă leagă de ceva, de un loc anume, de un sfânt a cărui viață m-a impresionat, sfinți care și-au dat viața pentru credință și sunt în continuare prezenți în viața noastră și ne ajută. Însă noi uităm de multe ori să-i cinstim și să ne rugăm fiind prinși de lucrurile și problemele din viața zilnică. Sfinții ajută, de mai multe ori s-a dovedit acest lucru. Însă pentru aceasta este nevoie de credință, măcar un stop de credință.

În timpul copilăriei am fost crescut de bunici în frica și în evlavie lui Dumnezeu. Când eram copil, bunica întotdeauna ne sfătuia că în viață dacă o să te sacrifici și dai lui Dumnezeu laudă și pentru bine și pentru rău, el o să-ți îndrepte calea. Iar acum mă gândesc de multe ori la vorbele bunicii. Acum, după ani de zile, cu experiență și cu ajutorul lui Dumnezeu, după ce am trăit din plin și am avut tot ce mi-am dorit, pot să spun că pentru ochi este plăcută bogăția materială, însă pentru suflet e foarte rău. Acum, dimineața când mă trezesc, sunt bucuros, apreciez anumite lucruri care vin de la bunul Dumnezeu. Natura e atât de frumoasă, și nici măcar nu o vedem. De multe ori se dovedește că suntem atât de slabi în credință. Sunt foarte bucuros că după patru ani am progresat, am înțeles că noi doar cerem de multe ori de la Dumnezeu, dar uităm să mulțumim. Spun acest lucru pentru că am fost binecuvântat de Domnul să am bani, însă nu eram fericit. Zilnic avem încercări, fiecare dintre noi avem crucea noastră, dar cu ajutorul Celui de sus trecem peste toate. Dacă există frică și iubire de Dumnezeu, restul le lucrează El și trebuie să ne lăsăm viața în voia Lui.

– *Fiind om de afaceri, după o zi sau o săptămână grea, ce simțiți când intrați acolo în „altarul” din casa dumneavoastră, unde sunt puse icoanele?*

– Nu plec nicăieri până nu mă rog. De multe ori prefer să mă trezesc mai repede doar să-mi pot face rugăciunea înainte de plecare. Atunci omul simte că intră într-o legătură cu Dumnezeu, cu sfinții, și ei conduc pașii omului. Pentru că omul plănuiește, dar Dumnezeu hotărăște. Pentru mine, icoana este o legătură cu divinitatea. Când vezi o icoană într-o casă, gândul îți fuge imediat la Dumnezeu sau la Maica Domnului sau la Sfântul din acea icoană. Prin sfinți se proslăvește tot Dumnezeu. Deci, prin ei ne ducem cu gândul tot la Dumnezeu. Nu pot să zic altceva decât că toată viața noastră trebuie să fim într-o strânsă legătură cu Dumnezeu.

Anca Butar

Un steag tricolor de 300 de metri a unit România cu Republica Moldova la podul peste Prut

Un steag tricolor de 300 de metri a unit România cu Republica Moldova la podul peste Prut de la Sculeni, în amintirea podurilor de flori din anii '90 și în avanpremiera unui pod uman ce se va forma pe 11 iulie, eveniment la care sunt așteptați să participe cetățeni de pe ambele maluri ale râului, informează Mediafax.ro. Organizațiile unioniste au desfășurat drapelul uriaș în amintirea Podurilor de flori din anii '90 și au cerut autorităților ridicarea interdicției președintelui Platformei Unioniste Acțiunea 2012, George Simion, se arată într-un comunicat de presă al organizației.

După acțiunea de la Sculeni, participanții din Chișinău au mers la Iași, unde au întins o horă în Piața Unirii, în jurul statuii lui Alexandru Ioan Cuza, inițiativa aparținând Blocului Unității Naționale (BUN).

Următoarea manifestație de amploare a BUN va fi Marea Adunare Națională, organizată duminică, 5 iulie, în centrul Chișinăului, la eveniment fiind așteptați să participe toți cetățenii din raioanele Republicii Moldova, se mai arată în comunicatul citat.

Liderul mișcării „Acțiunea 2012”, George Simion, a fost expulzat la mijlocul lunii mai, din Republica Moldova, cu interdicție de intrare în țară pentru cinci ani. Simion, cetățean român, a fost reținut de către agenții Serviciului moldovean de Informații și Securitate, iar în scurt timp a fost expulzat din Republica Moldova, primind interdicție de reîntrire în această țară. Ministerul de Interne de la Chișinău

a explicat că Simion a fost expulzat de pe teritoriul Republicii Moldova în baza unei legi care permite o astfel de decizie „ca măsură asigurătorie” împotriva unui străin care ar putea pune în pericol securitatea națională.

Platforma Unionistă Acțiunea 2012 este o coaliție de asociații nonguvernamentale și grupuri civice care susțin unirea Republicii Moldova cu România.

„Târgul coaselor” de la Negreni 11–14 iunie, 2015

Târgul cu o tradiție de câteva secole se organizează în primăvara fiecărui an, în al doilea sfârșit de săptămână al lunii iunie, pe malul Crișului Repede, în localitatea Negreni. Satul este așezat pe drumul european E60, la 10 km de Piatra Craiului, spre Cluj. Târgul poartă

denumirea „Târgul coaselor” deoarece marchează începutul cositului. Târgul are două părți, una în care se vând obiecte noi de uz general, haine, încălțăminte. O importanță mai mare are cealaltă parte unde se pot găsi diferite antichități, de exemplu: port popular, cusături,

farfurii pictate, cărți, mobilier, unelte, picturi etc. Cei interesați pot petrece mai multe zile plimbându-se printre aceste obiecte. Târgul se bucură de o popularitate foarte mare având oaspeți din Ungaria, Europa de Vest, chiar și din America.

GLUME

– Vreau să-i ofer iubitei mele cadou un ceas, poate mă ajutați cu ceva sugestii.

– Ia-i un cuptor electric, are și ceas.

❖ ❖ ❖

Discuție între doi amici:

– Dacă latră câinele la ușa din spate, iar nevastă-ta țipă la ușa din față, cui îi dai drumul prima dată?

– La câine, evident! El măcar tace după ce intră...

❖ ❖ ❖

– Care este deosebirea dintre o viperă și soacră-mea?

– Pentru veninul de viperă există antidot.

❖ ❖ ❖

Ion și Gheorghe, la coasă. Gheorghe:

– Măi, Ioane, tu știi că eu am dezgropat un tanc rusesc care încă avea farurile aprinse?

– Știu, Gheorghe! Dar tu știi că eu am prins un pește care nu încăpea într-un camion?

La care Gheorghe:

– Hai că sting farurile, dar mai taie și tu din coada de la pește!

❖ ❖ ❖

Bulă stă de vorbă cu Ștrul:

– Am sunat la spitalul de nebuni să văd dacă a fugit careva de acolo zilele astea.

– De ce te-ar interesa pe tine treaba asta și ce te face să crezi că a scăpat un nebun de acolo?!

– Am auzit că cineva s-a înșurat cu fosta mea soție acum două zile...

❖ ❖ ❖

– Mamă, care este cel mai bun soț?

– Militarul, draga mea: își face patul, își ține lucrurile în ordine, e disciplinat și, mai ales, știe să asculte de superiori!

❖ ❖ ❖

La casa de bilete dintr-o gară, un om amărât îi spune casierei:

– Doamnă, n-am decât 10 bani. Până unde pot ajunge cu banii ăștia?

– Până la tren! răspunde casiera.

– Stați așa, că am mai găsit 5 bani, zice omul.

– Ei, atunci aveți noroc! Puteți să vă așezați în fața locomotivei.

❖ ❖ ❖

– Băi Vasile, eu cu cât beau mai mult cu atât nu mi-e frică de nimic!

– Nici de nevastă-ta?

– Nu am băut niciodată atât de mult.

TV

Căsătorie cu repetiție

Vineri, 12 iunie, ora 20.30, Prima TV
După o căsătorie cu repetiții, Radu și Silvia divorțează. Văzând că nu reușesc să obțină un post în București, Silvia se prezintă la postul de inginer agronom din Bolintin. În același timp, Radu, fost șofer de taxi, care termină medicina veterinară la seară, e repartizat în aceeași comună. După o perioadă de tatonări, cei doi hotărăsc să se recăsătorească.

Arte, carte și capricii

Sâmbătă, 13 iunie, ora 19.00, TVR2
Cultura înlocuiește politica, scandalul, bârfele, senzaționalul de la ora 5... Magazin cultural urban, care promovează și reflectă viața artistică și culturală a săptămânii, din București și din țară, și care îi are ca invitați pe principalii protagoniști ai evenimentelor remarcabile din actualitate.

Declarație de dragoste

Duminică, 14 iunie, ora 11.00, Antena 1
Un film despre iubire și viața de licean care a umplut cinematografele. „Declarație de dragoste” poate fi considerat unul dintre primele „love-story-uri” românești. Adrian Păduraru și Teodora Mareș sunt protagoniști, iar Ion Caramitru și Tamara Buciuceanu fac două roluri de neuit în ipostaza faimoșilor profesori Socrate, respectiv Isoscel. Este primul film al unui adevărat fenomen sociologic al anilor 1980, „care oferea tinerilor o alternativă la conformismul cinematografului epocii” (Tudor Caranfil).

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

15 Iunie, Luni (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

16 Iunie, Marți (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Femei celebre – serial al lect. Marieta Gavra 17.25: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

17 Iunie, Miercuri (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

18 Iunie, Joi (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial: Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

19 Iunie, Vineri (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

20 Iunie, Sâmbătă (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.20: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

21 Iunie, Duminică (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 17 iunie, Duna Tv, ora 6.30
Reluare: 17 iunie, Duna World, ora 12.30

Ecranul nostru vă va conduce la cel de-al XXIII-lea Festival al cercurilor „Perinița”, organizat recent, la Jula, de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. În a doua parte a emisiunii vom rămâne la copii, invitându-vă la o școală ortodoxă din Timișoara, înființată de Arhiepiscopia Timișoarei. În această instituție de învățământ se pune accent atât pe dezvoltarea capacităților elevilor, cât și pe cea sufletească.

Realizator: Ștefan Crâsta

Contactele redacției românești:
6721 Seghedin, Blv. Kossuth L.
nr. 29, Tel.: 06-62/549-201

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Silva la nr. 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: Marius Maghiaru
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: Tiberiu Juhász
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: Victor Micula
Website: http://budapesta.mae.ro
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980
Consul general: Ioan Fodoreanu
Website: http://szeged.mae.ro
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: Florin Trandafir Vasiloni
Website: http://gyula.mae.ro/
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: dr. Maria Berényi
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: Gabriela Matei
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Relatare în pag. a 3-a

Un cadou de Ziua Copilului pentru școlarii din Bătănia și Micherechi: teatru interactiv și atelier pentru mici actori

Mai multe imagini pe pagina de Facebook a revistei

FOAIA
românească
12 iunie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2012: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe - Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).